

Klasa IV
04.05.20

Temat: Piszemy opowiadanie.

Na kolejnych 4 lekcjach dowiemy się jak napisać opowiadanie. Opowiadanie musi być przede wszystkim ciekawe i interesujące. Musi trzymać w napięciu. Kiedy czytamy opowiadanie i nie możemy się doczekać końca, to znaczy że jest ono bardzo dobre.

1. Budowa opowiadania
 - a) wstęp
 - b) rozwinięcie
 - c) zakończenie

Rozpoczynając opowiadanie pamiętajmy o wstępie, rozwinięciu i zakończeniu. Musimy również przestrzegać pewnych zasad:

2. Zasady
 - a) Narracja w tym samym **czasie** w całym opowiadaniu
 - b) Wzbogacenie o **inne** formy wypowiedzi, elementy opisu, charakterystyki
 - c) Występowanie **dialogów**

Podczas pisania opowiadania musimy używać odpowiednich zwrotów:

3. Zwroty
 - a) wstęp:
 - pewnego dnia...
 - zaczęło się to tak...
 - tego zdarzenia nigdy nie **zapomnę...**
 - b) rozwinięcie:
 - na początku
 - potem
 - następnie
 - c) zakończenie:
 - wszystko skończyło się **szczęśliwie**
 - tego zdarzenia nigdy nie zapomnę

05.05.2020

Na dzisiejszej lekcji wykonamy kilka ćwiczeń, które pomogą nam w napisaniu opowiadania.

Ćwiczenie 1

Obejrzyj ilustracje i zastanów się, jaką historię przedstawiają. Opowiedz ją własnymi słowami.

Ćwiczenie 2

Wymyśl jak najoryginalniejszą przyczynę następujących wydarzeń:

1. *Dawid spóźnił się na pierwszą lekcję, ponieważ.....*
2. *Obiad ugotował tata, gdyż.....*
3. *Zmieniłem zdanie na temat Daniela, ponieważ.....*

Ćwiczenie 3

Wymyśl jak najoryginalniejsze konsekwencje poniższych zdarzeń:

1. *Jarek nie kupił wody mineralnej, bo*
2. *Kamila boli brzuch, ponieważ*

06.05.20 (2 godziny lekcyjne)

Przeczytaj uważnie opowiadanie, które napisała koleżanka w twoim wieku. Jutro to ty spróbujesz napisać swoje pierwsze opowiadanie. Zaznacz ołówkiem, gdzie rozpoczyna się i kończy wstęp, rozwinięcie i zakończenie w tym opowiadaniu. Zastanów się czego brakuje w tym opowiadaniu?

Moja przygoda w lesie

Był słoneczny, letni dzień. Umówiłam(em) się z koleżanką(kolegą) na spotkanie. Postanowiłam(em) jechać do niej(jego) rowerem, drogą przez las. Podróż minęła szybko i przyjemnie. Miło spędziłyśmy(spędziliśmy) całe popołudnie. Nadszedł czas powrotu do domu, więc pożegnałam(em) się i ruszyłam(em) w drogę. Dojeżdżałam(em) do lasu, gdy nagle niebo zasłoniły ciemne chmury i spadł deszcz. Dreszcze przeszły mi po plecach. Usłyszałam(em) potężny grzmot, a wraz z nim ujrzałam(em) błyskawicę. Przerazona(y) zeskoczyłam(em) z roweru i zostawiłam(em) go. Nie zastanawiając się, biegłam(em) przed siebie, szukając bezpiecznego schronienia. Z minuty na minutę robiło się coraz ciemniej, a burza przybierała na sile. Kolejne grzmoty stawały się coraz głośniejsze. Ogarnął mnie strach, wiedziałam(em), że zgubiłam drogę. Wtem moim oczom ukazał się stary, zniszczony bunkier. Pobiegnęłam(em) w jego kierunku, najszybciej jak mogłam(em). Po chwili byłam(em) bezpieczna. Słyszałam(em) tylko jak o ściany budynku uderzał deszcz i połamane przez wiatr gałęzie.

Burza minęła, jednak nieuchronnie zbliżała się noc. Postanowiłam(em) wyjść i zawołać pomoc. Głośno krzyczałam(em) i nawoływałam(em). Nagle usłyszałam(em) szmery. Cofnęłam(em) się powoli. Przez krzaki ujrzałam(em) postać. Zza drzew wyszedł wysoki mężczyzna, który, jak się potem okazało, był mieszkającym nieopodal leśniczym. Usłyszał moje wołanie i przyszedł z pomocą. Zabrał mnie na leśniczówkę i poczęstował gorącą czekoladą. Grzejąc się przy kominku, opowiedziałam(em) mu o swoim przeżyciu. W pewnej chwili usłyszeliśmy pukanie do drzwi. Do domu wbiegła moja mama i mocno mnie przytuliła. Podziękowałyśmy(liśmy) leśniczemu za pomoc, po czym szczęśliwie i spokojnie wróciliśmy do domu.

Na pewno długo nie zapomnę tej przygody. Nauczyła mnie ona ostrożności. Od tamtej pory podróżuję pod opieką dorosłych.

08.05.2020

Na dzisiejszej lekcji spróbuj napisać krótkie opowiadanie na dowolny temat. Pamiętaj o wstępie, rozwinięciu i zakończeniu. W opowiadaniu musi być również dialog, czyli rozmowa od myślników, np.:

- *Filip, gdzie jesteś- zawołał Kuba.*

- *Nie wiem dokładnie, ale chyba znalazłem chatkę czarownicy – krzyknął głośno Filip.*

- *Tak jasne. Chyba raczej uderzyłeś się w głowę – burknął pod nosem Kuba.*

Opowiadanie prześlij na e-mail katarzyna.skoczelas@wp.pl

b) Faza realizacyjna

Uczniowie odpowiadają, w jakim celu autor opowiadania ujawnia w nim swój stosunek do akcji, mówiąc „Od nie wiem ilu lat”, „To nie ulega żadnej wątpliwości”, „Stary grzesznik!”.

Uczniowie wskazują, w którym momencie zaczyna się właściwe opowiadanie, a następnie wyjaśniają, jaki jest cel części poprzedzającej słowa „Pewnego razu...”, czego się z niej dowiadujemy.

Uczniowie odpowiadają, czy sposób charakteryzowania bohatera jest ciekawy i wyjaśniają dlaczego tak lub nie. Odpowiadają, czy jest to typowe wyliczenie cech, czy może autor stosuje inny sposób, odpowiadają jaki. Nauczyciel powinien zwrócić ich uwagę na fragment zaczynający się od słów „O, Scrooge miał wprawna rękę w wyzyskiwaniu ludzi.” Uczniowie powinni odpowiedzieć, do jakich zjawisk odnosi się autor, charakteryzując Scrooge’a.

Uczniowie indywidualnie charakteryzują w kilku zdaniach wybranego bohatera literackiego

lub filmowego, odwołując się do zjawisk przyrody, do zachowań zwierząt. Czytają i oceniają swoje prace.

Uczniowie wskazują, co jest punktem kulminacyjnym „Opowieści wigilijnej”.

Uczniowie odpowiadają, w jaki sposób zapisuje się graficznie dialogi. Nauczyciel zapisuje przykład dowolnej wypowiedzi zaproponowanej przez uczniów.

Uczniowie szukają synonimów do słowa „powiedział”, których można użyć w dialogu i równocześnie opisać emocje bohatera. Zapisują przykłady w zeszytach, np. wykrzyknął, westchnął, zapłakał, zakwilił, wyszeptał, zagrzmiał, ryknął. Równocześnie uczniowie wyjaśniają, czego dowiadujemy się o emocjach bohatera, kiedy posłużymy się danym słowem, np. ryknął – wściekłość, zdenerwowanie, chęć przekonania do własnego zdania.

Uczniowie gromadzą słownictwo, które wprowadza następstwo zdarzeń i dzielą je na słowa, które są neutralne, niemówiące nic o sposobie następstwa zdarzeń i takie, które wskazują na ich gwałtowność.

Wyrazy neutralne	Wyrazy wskazujące na gwałtowne następstwo zdarzeń
Potem	Wtem
Następnie	Raptem
W międzyczasie	Zaraz
Równocześnie	Naraz
...	Nagle
	...

c) Faza podsumowująca

Nauczyciel podaje temat „Człowiek, który nie chciał się zmienić” i prosi uczniów, aby zastanowili się, jak zrealizowaliby ten temat, w jakim miejscu i czasie umiejscowiliby akcję opowiadania, jak nazwaliby swoich bohaterów, co byłoby punktem kulminacyjnym.

Uczniowie układają plan wydarzeń do swojego opowiadania.